

گروه مؤلفان

روی جکسون، سو جانسون، کیت مسلین، مل تامپسون و رابرت وودفین

فلسفهٔ سیاسی

(از کتاب فهم فلسفه)

مترجم

محمد احسان مصطفی

تهران ۱۳۹۱

عنوان و نام پدیدآور: فلسفه سیاسی / [مؤلفان روی جکسون] ... [و دیگران]؛ مترجم: محمداحسان مصحفی.

مشخصات نشر : تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : هفت، ۱۳۹ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۱-۲۹۸-۷

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت : عنوان اصلی: AQA, 2005 Understanding Philosophy for A2 Level

یادداشت : [مؤلفان روی جکسون، سو جانسون، کیت مسلین، مل تامپسون، رابرت وودفین].

یادداشت : واژه‌نامه.

یادداشت : کتاب‌نامه: ص. [۱۲۳]-۱۳۴.

یادداشت : نمایه.

موضوع : فلسفه

شناسه افزوده : جکسون، روی، ۱۹۶۲-م.

شناسه افزوده : Jackson, Roy

شناسه افزوده : مصحفی، محمداحسان، ۱۳۵۵-، مترجم

شناسه افزوده : شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

رده‌بندی کنگره : BV۷۱۸۱۳۹۱

رده‌بندی دیویی : ۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۳/۶۵۴

فلسفه سیاسی (۱) (کتاب فهم فلسفه)

گروه مؤلفان (روی جکسون، سو جانسون، کیت مسلین، مل تامپسون و رابرت وودفین)

مترجم: محمداحسان مصحفی

طراح جلد: علی گنجوی

چاپ نخست: ۱۳۹۱؛ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

حروفچینی و آماده‌سازی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر علمی و فرهنگی کتبی

حق چاپ محفوظ است.

شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

○ اداره مرکزی: خیابان افریقا، چهارراه حقانی (جهان کودک)، کوچه کمان، پلاک ۲۵؛ کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳

صندوق پستی: ۹۶۴۷-۱۵۸۷۵؛ تلفن: ۷۰-۸۸۷۷۴۵۶۹؛ فکس: ۸۸۷۷۴۵۷۲

آدرس اینترنتی: www.elmifarhang.ir info@elmifarhang.ir

○ مرکز بخش: شرکت بازرگانی کتاب گستر، خیابان افریقا، بین بلوار ناهید و گلشهر، کوچه گلغام، پلاک ۷۲

کدپستی: ۱۹۱۵۶۷۳۴۸۳؛ تلفن: ۴۳-۲۲۰۲۴۱۴۰؛ تلفکس: ۲۲۰۵۰۳۲۶

آدرس اینترنتی: www.ketabgostar.com info@ketabgostar.com

○ فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه‌روی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۶۶۴۰۰۷۸۶

فهرست مطالب

۱	 سخن مترجم
۳	 پیشگفتار مجموعه فهم فلسفه
۵	 ۱. ایدئولوژی های سیاسی
۵	 مقدمه
۸	 اداره کارآمد جامعه و شکوفایی فرد
۸	 نگاهی گذرا به جمهوری آرمانی افلاطون
۱۰	 انواع حکومت در دوران باستان
۱۰	 تیمارشی
۱۱	 دموکراسی
۱۲	 حکومت جباران
۱۳	 راهکار افلاطون
۱۶	 آزادی فردی و خودمختاری مفاهیمی جدیدند
۲۰	 حکومت دین، موضوعی در گذشته و احتمالاً در آینده
۲۲	 حکومت
۲۲	 مروری کوتاه بر پادشاهی، از قرون وسطا تا عصر حاضر
۲۳	 خاستگاه های نظریه قرارداد اجتماعی
۲۳	 تشکیل انواع مختلف حکومت
۲۴	 نظریه های قرارداد اجتماعی: پیشینه
۲۶	 نظریه های قرارداد اجتماعی: هابز

۳۰	نظریه‌های قرارداد اجتماعی: لاک
۳۳	نظریه‌های قرارداد اجتماعی: روسو
۳۵	نظریه‌های قرارداد اجتماعی: راولز
۳۸	ایدئولوژی‌های سیاسی [جدید]
۴۱	دموکراسی
۴۵	فایده‌بازی
۴۹	محافظه‌کاری
۵۶	لیبرالیسم
۶۱	سوسیالیسم
۶۵	آنارشیسم
۶۹	۲. آزادی
۶۹	انواع آزادی
۷۵	حقوق
۸۰	منافع متضاد
۸۱	۳. قانون
۸۱	کارکردهای بنیادین قانون
۸۴	قانون، عدالت و اخلاق
۹۱	قوانین عادلانه و غیرعادلانه و پاسخ‌های ممکن
۹۵	مجازات
۹۸	عقوبت
۹۹	بازدارندگی
۱۰۰	محافظت از جامعه
۱۰۱	توانبخشی
۱۰۱	اصلاح
۱۰۲	پیشگیری از جرم
۱۰۷	۴. اقتدار
۱۰۷	اقتدار، قدرت و مشروعیت
۱۱۲	اطاعت از دولت
۱۱۵	مقاومت در برابر اقتدار

فهرست مطالب هفت

۱۱۷		۵. دولت
۱۲۵		واژه‌نامه (فارسی - انگلیسی)
۱۲۹		واژه‌نامه (انگلیسی - فارسی)
۱۳۳		فهرست منابع مترجم
۱۳۵		نمایه

www.ketab.ir

سخن مترجم

چگونگی اداره جامعه از دیرباز ذهن پرسشگر اندیشمندان بسیاری را معطوف خود داشته است. با اینکه فلسفه سیاسی در چارچوب حوزه‌ای مستقل چندان دیرپای نیست، فیلسوفان بسیاری در طول تاریخ اندیشه بشری بدان پرداخته‌اند. شاید سیاست را بتوان، به نسبت موضوعات دیگر فلسفه، غیرانتزاعی‌تر دانست که ارتباطی تنگاتنگ با زندگی انسانی دارد. کتاب پیش رو که درآمدی بر فلسفه سیاسی است، نیز موضوع را بیشتر از این جنبه مورد توجه قرار داده است. در این کتاب از مفاهیم و مسائل مربوطه، و نیز نظریات اندیشمندان، تماریفی کوتاه عرضه شده و بیشتر تلاش شده است که این مفاهیم در قالب نمونه‌هایی که در واقعیت بیرونی رخ داده‌اند تحلیل شوند. پرسش‌ها و مثال‌های متعددی که در مباحث مختلف آورده شده‌اند ذهن مخاطب را به صورتی عملی با مفاهیم و نظریات موجود در فلسفه سیاسی درگیر می‌کند. به عبارتی، این نوشتار، به جای دادن راه حل، بیشتر در پی تبیین پرسش‌ها و مسائل فلسفی است.

این کتاب در پنج بخش به مسائل محوری فلسفه سیاسی پرداخته است. بخش نخست، که حجم بیشتر کتاب را به خود اختصاص داده است، با نگاهی تاریخی به

نظریات سیاسی فیلسوفان یونان درباره این موضوع آغاز شده و در ادامه مکاتب و رویکردهای اندیشمندان حوزه سیاست را بررسی کرده است. در این بخش، کوشش شده است که سیر تکوین اندیشه سیاسی تا حد امکان در بستر تحولات اجتماعی تبیین شود. در بخش‌های بعدی، موضوعات بنیادین فلسفه سیاسی - یعنی آزادی، قانون، اقتدار، و دولت - به صورت جداگانه و از منظر ایدئولوژی‌های مختلف سیاسی بررسی شده‌اند.

کتاب حاضر بخشی از کتاب فهم فلسفه است که در قالب مجموعه‌ای توسط انتشارات علمی و فرهنگی به چاپ می‌رسد. این کتاب بیشتر برای آشنایی دانشجویان رشته فلسفه نگاشته شده است. توضیحاتی که به صورت پانویس آمده‌اند همگی از سوی مترجم است. کوشیده‌ام مواردی را که درک آن برای مخاطب عام دشوار بود، با بهره‌گیری از منابع دیگر، توضیح دهم تا بدین وسیله دایره مخاطبان این کتاب افزون‌تر شود.

در پایان از مسئولان محترم انتشارات علمی و فرهنگی، به ویژه حجة الاسلام علیرضا آل‌بویه، که در مراحل مختلف نشر این کتاب کوشش بی‌دریغ داشته‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم.

محمد احسان مصحفی

پیشگفتار مجموعه فهم فلسفه

این کتاب برنامه سطح A2^۱ فلسفه را کامل و مفصل پوشش می‌دهد. هرچند هدف این کتاب در درجه اول دانش آموزان سطح A است، برای دانشجویان دوره کارشناسی، به خصوص دانشجویان سال‌های اول، و کسانی که برای نخستین بار می‌خواهند بیشتر درباره فلسفه بدانند نیز ارزشمند خواهد بود. مقصود از این کتاب صرفاً فراهم کردن اطلاعاتی درباره متفکران و موضوعات فلسفی خاص نیست، بلکه مقصود این است که خوانندگان را به افزایش قدرت تأمل درباره موضوعات گوناگونی که در متن درباره آن‌ها بحث شده است و درگیر شدن با آن‌ها توانا سازد. کتاب به دو بخش تقسیم می‌شود که بخش اول به موضوعات می‌پردازد و بخش دوم به سهم فیلسوفان خاص در متون مشخص. نظریات به روشنی و به صورت هم‌دلانه تبیین می‌شوند، همراه با دلایلی که در تأیید آن‌ها عرضه شده‌اند و پس از آن، درباره نظریات و دلایل بحث انتقادی و ارزیابی می‌شود. به این ترتیب، دانشجویان می‌توانند با محتوا و سبک بحث و تأمل فلسفی آشنا شوند و بدین وسیله به آن‌ها

۱. برای ورود به دانشگاه در انگلستان، دانش‌آموز لازم است امتحانات A را که از دو بخش AS و A2 تشکیل سطح می‌شود بگذراند.

کمک می‌کنیم که خودشان وارد بحث‌ها شوند و، سرانجام، سهمی در آن‌ها داشته باشند. به این منظور، در سراسر متن خودآزمایی‌هایی گنجانده‌ایم که به فهم و سنجش آن کمک می‌کنند. خوانندگان باید به صورت فردی یا در گروه‌های کوچک این خودآزمایی‌ها را خودشان انجام دهند، اما معلم نیز می‌تواند آن‌ها را در کلاس یا منزل به دانشجویان تکلیف کند.

اهمیت تلاش برای تبیین اندیشه‌های فلسفی به صورت مکتوب بیش از آن است که قابل بیان باشد: معمولاً تنها از طریق تلاش برای توضیح اندیشه‌ها به صورت دقیق در قالب مکتوب است که می‌توان به فهم درست دست یافت و فهم نادرست مسائل را آشکار کرد. در جریان مطالعه لازم برای انجام خودآزمایی‌ها، خواننده نباید تعجب کند اگر لازم باشد که عبارات را بیش از یک بار بخواند. در فلسفه این امر به دلیل پیچیدگی‌های مفاهیم و استدلال‌های فلسفی کاملاً طبیعی است، اما بیشتر مشکلات با مقاومت حل می‌شوند. ناگفته پیداست که در مورد متون، کتاب را باید همراه با آن‌ها خواند.

برای کمک به فهم، در ابتدای هر فصل فرهنگ اصطلاحات مهمی که در آن فصل به چشم می‌خورد قرار داده شده است و، علاوه بر این، در کل کتاب خلاصه‌بند در سمت راست متن دیده می‌شود. تمرین نوشتاری مفصلی در انتهای هر قسمت در نظر گرفته شده است که تشکیل می‌شود از پرسش‌هایی که با مستقیماً از آزمون‌های گذشته گرفته شده‌اند یا بر اساس الگوی آن‌ها طراحی شده‌اند. در انتهای هر فصل منابعی برای مطالعه معرفی شده‌اند و کتاب‌شناسی مفصلی نیز در انتهای کتاب تنظیم شده است.